

N.F.S. Grundtvig “Studier til en bibelsk Rimkrønike”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.7, november 2015

Ændret i version 1.17, juni 2021

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredigering og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Ændret i version 1.17, juni 2021

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1828 (SJ: 470)

B *Sang-Værk til den Danske Kirke*, 1839 (SJ: 621)

Andre udgaver

VU *Værker i Udvalg* 9

GSV *Grundtvigs Sang-Værk* 1, nr. 193 og 3, nr. 67

Teksten er etableret af Else Riisager

Punktkommentarer, indledning og tekstredigering er skrevet af Else Riisager, redigeret af Klaus Nielsen og Vibeke A. Pedersen

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.theol. h.c. Niels Jørgen Cappelørn

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2024

[A:145]

Studier til en bibelsk Rimkrønike.

Maa trykkes.

I Københavns Politieret den 14 Juli 1828.

P. Eberlin.

At man lærer lettere Vers end ubunden Stiil, det er, saavidt jeg veed, den første Bemærkning om Vers, jeg har læst, og de Følgende

maatte gjerne været lige saa tørre, naar de kun havde været ligesaa sunde, men da jeg nu ikke kan gjøre dem til hvad de ikke er, vilde jeg saa meget heller gjøre hin tørre men sunde Bemærkning frugtbar, hvilket da skeer, naar man i Skolen retter sig derefter, og finder Vers, som ei er værd at glemme, thi er de det, da læres de aldrig saa let, det var jo bedre saavel som lettere at lade dem ulærte!

At nu Læse-Verdenen og jeg er høist uenige, saavel derom, at alt Sandt skal gjælde, som om gode Vers og gode Skoler, det troer jeg gjerne, skjøndt jeg nødig vilde, men det skulde naturligviis ikke forhindre mig fra at gjøre gode Rim-Krøniker til Skole-Brug, naar jeg kun vidste, hvordan jeg dermed skulde bære mig ad, og var Arbeidet voxen; thi naar man har Børn, kan man kalde sig selv til Skole-Mester, hvad Øieblik, man vil, og kunde man ikke faae sine Skole-Bøger trykt, fik man her, som oftere, trøste sig ved, at man læste de bedste Skrifter, og læste dem kanske bedst, før de bleve trykt, og at, hvad gode Vers angaaer, da løbe de endnu langt lettere igjennem Øret, end igjennem Øinene, saa til at holde Skole *med dem* behøver man egenlig slet ikke Bogstaver!

Men det har hidtil været min Sorg, at jeg ikke kunde hitte paa at gjøre Kundskabs-Vers, som Børnene gad hørt, og jeg gad havt, de skulde huske, naar de graanede; og **A:146**et af mine vragede Forsøg er hvad jeg her lader trykke, dog ikke fordi jeg mener, at hvad jeg vrager nødvendig maa tækkes den Verden, der vrager hvad jeg udvælger; thi hvem i al Verden læser theologisk Maanedskrift, eller hvad skulde ikke Verden vrage, naar det findes der! Nei, jeg lader Rimene trykke, fordi jeg finder dem gode nok til at læses for en Gang eller to, af hvem der ikke korsers sig for første Mose-Bog, og hvem der gjør det, forseer sig vist ikke paa mine Vers!

Men hvi udvikler jeg da ikke hellere, for christelige Læsere, mine Tanker om Poesiens Forhold til Christendommen, og om Maaden, hvorpaa vi skulde stræbe at undgaae de Klipper og Skjær, man hidtil stødte paa.

Egenlig veed jeg det ikke, thi jeg veed kun, at dertil føler jeg for Øjeblikket hverken Lyst eller Drift, men jeg tænker, det kommer vel nærmest deraf, at jeg nu hardtad er ligesaa kjed af mine egne Betragtninger, som saalænge af dem, Verden skatter, kjed af *alle* Udviklinger, *hvorved* Sagen selv ei bliver mindre indviklet, og det bliver hverken Kirke-Sagen eller Skole-Sagen ved Beskrivelsen, men kun ved *Frembringelsen* af hvad vi fattes! Skjævheden af den herskende Tanke-Gang er derfor langt mindre vor Tids Pestilense, end den herskende Indbildning, at naar man fik Tanke-Gangen rettet, var Alt i sin Orden, da Tanke-Gangen dog kun er Viser-Gangen paa Uhr-Skiven, som man vel med *Fingrene* kan fremme, men kun forgjæves, naar Uhret ikke gaaer. Hvad man raabde paa i forrige Aarhundrede: *det Praktiske*, det er og bliver Hoved-Sagen i Livet, i det Aandelige saavel som i det Legemlige, hvorfor ogsaa

Apostelen vidner, at Guds Rige bestaaer ikke i Snak men i Kraft, hvad man kun derfor bespottelig anvendte paa *Guds Ord*, fordi det er ikke Snak men Kraft, en Guds Kraft, som, hvor den annammes, virkelig |A:147| frembringer hvad den levende udtrykker! Da Aand og Praxis var blevet antichristelige, hjalp hverken Lovtaler over Messias, eller grundige Bibel-Forsvar, de hjelpe nu ikke heller, men christelig Aand og Praxis skal hjelpe, og da bliver Tanke-Gangen, selv hos Uchristne, saa christelig som det er mueligt, og, for ikke praktisk at nedbryde min egen Theori, vil jeg afbryde.

|VU9:70| |GSV2:1|

Skabelsen.

¹ *Hvad* er det, vi skue,
Paa græsgrønne Tue
Med Høielofts-Tag:
Hvor Skyerne blaane,
Hvor Natten har Maane,
Og Solen gjør Dag;
Hvor Stjernerne blinke,
Hvor Blomsterne vinke,
Hvor Skibene gaae;
Hvor Bjerger og Dale,
Og Hytter og Sale,
Gjør store og smaa;
Hvor Ormene krybe,
Hvor Fuglene flyve,
Og Fluerne med,
Hvor Havet og Landet,
Hvor Ilden og Vandet,
I Strid finde Sted;
|VU9:71| |GSV2:2| *Hvor* Dyrenes Gange
Og Navne er mange,
Som selv de ei veed,
Mens kun over Vrimlen
Sig høiner mod Himlen
|A:148| Een Menneskehed,
Hvad er det, vort Øie,
I Dal og paa Høie,
Vidunderlig seer,
Og hvad mon vi ere,
Vi Blandinger sære

Af Lys og af Leer,
Som dertil fik Evne,
At tælle og nævne
Og tænke paa Alt,
Men ikke den Vælde,
At sætte paa Nælde
Et Blad som affaldt,
See Ingen, som mægter,
Hvad Skæbnen os nægter,
Men kan dog forstaae,
Af Vugger og Grave,
At Høie som Lave
Kun lidet formaae?
Hvad er vi da Andet,
Med Ilden og Vandet,
Med Fisk og med Fugl,
End *Værk af den Høie*,
Som, dulgt for vort Øie,
Dog seer os i Skjul:
|GSV2:3Den underlig Store,
Hvis Finger vi spore
I Soel og i Siv,
Som veed, hvad vi mene,
Og raader alene
For Død og for Liv!
Hvad er det vort *Øre*
Kan mærke og høre,
|A:149Som aldrig vi saae,
Hvor Stormene suse,
Og Bølgerne bruse,
Og Klokkerne slaae,
Hvor Hornene runge,
Hvor Fuglene sjunge
Med Stigen og Fald,
Hvor Toner udtrænge
Fra Struber og Strænge
I tusinde Tal;
Hvor rullende Torden
Fuldhøit over Jorden
Gjenlyder i Sky,
Mens Lynene knittre,
Saa Bjergene sittre,
Og Kæmperne flye?
Hvad er det, vi *høre*,
Naar Læber sig røre
Hos Menneske-Børn,

Hvad er det for Vinger,
Hvorpaa sig opsvinger
Vor Sjæl som en Ørn?
Ja, Menneske-Stemme!
Hvor haver han hjemme,
Den Fremmedes Søn,
|GSV2:4Som kom fra det Fjerne,
Til Hjerte og Hjerne,
At fostres i Løn,
|VU9:72Og haver sin Vugge,
Bag Høielofts Glugge,
I Øret sin Junge,
Sin Gang-Vogn paa Tunge,
Sin Væрге i Tand,
|A:150I Panden Høi-Sale,
Og Høielofts-Svale
Paa Læbernes Rand,
Og springer fra Oven
I Dybet forvoven,
Saa let som en Vind,
Og falder saa ind,
Som lystig beruset,
Med Døren i Huset,
I fremmede Sale,
Til Død eller Dvale,
Til Fryd eller Sorg,
Men sidder tillige,
Som sært er at sige,
Paa Fædrene-Borg?
Hvor har dog vel hjemme
Det *Ord*, som fik Stemme
Paa Tunger af Støv,
Gaaer lukt gjennem Øre,
Kan Tankerne føre,
Som Vindene Løv,
|GSV2:5Kan Hjerter bevæge,
Saa Glæderne lege,
Som Fiske i Vand,
Men og, saa derinde
Mon Smerter oprinde,
Som Bølger i Strand;
Kan rulle som Torden
Med Lyn over Jorden,
Slaae Revner i Fjeld,
Kan Blomster i Flokke
Af Støvet oplukke,

Som rislende Væld,
|A:151| Kan klukke, kan runge,
Kan storme, kan sjunge,
Kan døe, og opstaae,
Har Tanken i Lænke,
Kan meer end vi tænke,
End sige da saae?

2 Hvad selv sig som Gaader
Kun finder, ei raader,
For Alt er i Gjæld,
Til *Den*, som paa Vinger
Med Vidskab udspringer
Af Evigheds Væld,
Kun *Ham*, i det Høie,
Som skabde det Øie,
Der finder hans Spor,
Han lærte vor Tunge
At tale og sjunge,
Han skabde *vort Ord!*

3 Da Støv laae i Mørke,
Da Haver, med Ørke,
Stod dybt under Vand,
Da Øre og Øie
Var kun hos den Høie,
Den Evigheds-Mand;
Da aanded Han over
De kulsorte Vover,
Da toned *Hans Ord:*
|GSV2:6| Skin, Lys over Mørke!
Skin, Soel over Ørke!
Løft Hoved, du Jord!
|VU9:73| Læg, Sand, dig i Lave,
|A:152| Til Dæmning for Have!
Groe, Tue, dig grøn!
Spring Rose, med Lilje,
Paa græsgrønne Tilje,
I Kjortelen skøn!
Op, Træer, nu alle,
Som Navnene falde
I Dugning og Kveld,
Med Naale og Blade!
Hver søge sit Stade
Paa Mark og paa Fjeld!
Vær snart til at føde

Din bugnende Grøde,
Du storladne Hav!
Viis, Luft under Himlen,
I Vingeslægt-Vrimlen,
Hvad Kraft Jeg dig gav!
Opspringer med Glæde,
Gestaltede Spæde,
Af Jorderigs Dyb!
Opmylrer af Mulde
I Varme og Kulde,
Utallige Kryb!

4 Saa klang det fra Oven,
Og Luften og Voven
De gjorde, som sagt,
Og Bjerger med Dale
De lod sig befale,
Saa *Ordet* fik Magt.
|GSV2:7Da Gjenlyd af Stemme
Fik Klipper i Gjemme,
Som Fuglenes Bryst;
|A:153Hvad *Ordet* gav Øre,
Fik Drift til at høre
Paa Guddommens Røst.
See, sagde *den Første*,
Nu gjør Vi det Største,
Som Støvet er til,
En Skabning Vi signe,
Til *Ordet* at ligne,
Saameget han vil!
Stig høit under Himlen,
Staae høit, over Vrimlen
I Jorderigs Dal,
Du *Jord-Klimp* hin fine,
Med bydende Mine,
Som Konger i Sal!

5 Saa taled den Milde,
Det Levendes Kilde,
Den Gudernes Gud,
Af Gudsommer-Varmen
Han aanded i Barmen
Paa Støv-Kongen prud.
Det gjorde *den Gode*,
Saa rundet af Rode
Er Menneskens Kjøen!

*Saa Ordet, I Unge,
Paa Menneske-Tunge
Har avlet en Søn!
Den Søn maa dog lære
Sin Fader at ære,
Og prise med Flid;
Det Ord uden Mage,
Som skabde saa fage
|A:154| Al Verden saa vid!
Ja, priser med Glæde,
I Puslinger spæde,
Det Almagts Ord,
Af Godhedens Kilde,
Som ydmyg sig vilde
Forplante paa Jord!
I Menneske-Tunger!
O, taler og sjunger
Dog som I har Byrd!
Hvis *den* I forglemme,
Da arve jer Stemme
Umælende Dyr!*

6 Søndag og Mandag,
Tirsdag og Onsdag,
Torsdag og Fredag,
Saa vi dem kalde,
Dagene Alle,
To Gange tre,
Skabelsens Døgne,
Daadfulde, søgne,
Sære at see!
Himlen for Oven,
Marken og Voven,
Fuglen og Skoven,
Dyrene milde:
Tamme og vilde,
Himmerigs Slot,
Jorderigs Drot,
Skaberen skued,
Ham det og hued
Altsammen godt!

7 |A:155| Søndag og Mandag,
Tirsdag og Onsdag,
Torsdag og Fredag,
Døgnene travle

Ro skulde avle:
Lørdag tilsmile
Skabningen Hvile,
Alt som det lød:
Verden er færdig,
Skaberen værdig,
Hvilen er sød!

|VU9:74 |GSV2:8

Adam og Eva.

- 1 Ordet sig hviled,
Englene smiled,
Sjungende hver:
Hvilen ei bryder
Arbeid som fryder
Den, vi har kjær!
- 2 Store Guds Under!
Mennesket blunder,
Skaberen bød:
Tril nu, Guld-Terning,
Kjærligheds-Gjærning
Hvile gjør sød!
- 3 Skabningen hviled,
Drømmende smiled
Jord-Drotten prud,
Vaagned at skue
Væn over Tue
Eva, sin Brud!
- 4 |A:156 Mennesket sagde:
Navn jeg tillagde
Fugle og Dyr,
Kunde dog Mage
Aldrig opdage
Til mig i Byrd!
- 5 Dig kun o Kvinde!
Dig sin Veninde
Kalder min Aand,

Du, ingen Anden,
|GSV2:9 Tages af Manden;
Hellige Baand!

6 Herlig var Gaven,
Deilig var Haven,
Plantet af Gud!
Salig blev Manden,
Adam, selv-anden,
Lød de Guds Bud!

7 Kongen, vor Fader,
Kun hvad os skader,
Under os ei,
Kun naar os smager,
Hvad os bedrager,
Gud siger Nei!

8 Faderen taler,
Kongen befaler,
Loven udgaaer;
Dunkel er Nytten,
Fristerens Lytten
Ulykke spaaer!

9 |A:157 *Adam og Eve!*
Evig I leve!
Liv er min Lyst!
Alt paa jer Kugle,
Fiske som Fugle,
Følge jer Røst!

10 Gjører og bruger
Alt hvad jer huger,
Kongelig frit!
Kun I besinde,
Drages til Minde:
Riget er mit!

11 |VU9:75|GSV2:10 Træerne tvende,
Nemme at kjende,
Seer I dem hist!
Glæden og Nøden,
Livet og Døden,
Voxe paa Kvist!

- 12 Her voxer Livet,
Skjænket og givet
Troende Sind;
Hist under Dække
Døden for Gjække
Spiller med *Skin!*
- 13 Saa til de Unge
Faderens Tunge
Føied sit Ord;
Vel han det vidste,
Daarskaber friste
Ungdom paa Jord!
- 14 |A:158|Øie og Øre!
Hvad kan forføre
Eder fra Gud?
Lyset Han gjorde,
Støv kom *til Orde*,
Kun paa Hans Bud!
- 15 Farver som prale,
Smigrende Tale,
Kildrende Røst,
Ak, de forføre
Øie og Øre
Her, som i Øst!
- 16 Slangen i Bugter
Giftræets Frugter
Priser endnu,
|GSV2:11|Hvidslende: Kvinde!
See, hvor de skinne,
Deilig som Du!
- 17 Vel maae de skinne,
Lys er der inde,
Teer sig i Glands;
Lyster dig ikke,
Yndigste Flikke,
Soelstraale-Krands?
- 18 *Døden i Lyset!*
Hvem har ei gyset
For den som Børn!

Soelret paa Vinger
Dog sig opsvinger
Dristige Ørn!

19 |A:159 Vovehals vinder,
Tvivleren finder,
Lyset er godt!
Ondt maa man rønne,
Før man kan skjønne
Hvad der er godt!

20 Bange for Skarnet,
Mødes i Barnet
Engel og Fæ,
Daaren usyndig
Skyer ukyndig
Kundskabens Træ;

21 Men skal man kige
Klart i Guds Rige,
Lys maa der til,
Gud maa vel lide
Fleer ved sin Side,
Naar man kun vil!

22 |VU9:76|GSV2:12 Hvide og røde
Frugterne gløde,
Frygten forgaaer;
Talen paa Skruer
Frister og huer,
Tvivlen opstaaer!

23 Fristeren gjækker,
Frugten ei rækker,
Føier kun til:
Selv maa du raade,
Liv er en Gaade,
Lykken et Spil!

24 |A:160 Morskab jeg søger,
Stundum jeg spørger,
Underlig stemt,
Lyster at blande
Tant med det Sande,
Alvor med Skjemt!

25 Det var jo ilde,
Om du for silde
Gjækket dig fandt;
Vov ei at synde,
Nøies med Ynde,
Viisdom er Tant!

26 Pirret og ægget,
Lokket og gjækket,
Moderen faldt,
Haanden sig strakde,
Frugten hun smagde,
Livet det gjaldt!

27 |GSV2:13|Daaret, tilskyndet,
Eva har syndet,
Adam det seer,
Født er nu Smerte,
Hoved og Hjerte
Stemme ei meer!

28 Helligt er Budet,
Kvinden forgudet,
Hovedet ørt,
Iden er syndig,
Eva er yndig,
Adam forført!

29 |A:161|Skamfulde skues
Begge, og blues,
Nøgne de staae,
Skammen de hade,
Skjule med Blade,
Synden ei saa!

30 Skumringen svaler,
Skaberen taler:
Adam! hvor nu?
Nødig vil Øre
Dommeren høre,
Skyld føder Gru.

31 Helst nu i Skygge
Adam vil bygge,
Lyset han skyer,

Vist gav om Ondskab
Synden ham Kundskab,
Men den var dyr!

32 Frem dog han maatte,
Skamfuld han traadte
Ud af sin Vraa,
Nøgen, han stammed,
Dybt jeg mig skammed,
For Dig at staae.

33 Herren ham svared:
Hvem aabenbared,
Hvad dig er blot?
Smagde du Kvide,
Fik du at vide,
Ondt er ei Godt!

34 |A:162Ak, ja, desværre,
Kvinden, o Herre!
Gav mig, jeg aad.
Rædsom det gjalded:
Viv, est du faldet,
Svøm da i Graad!

35 Dødbleg om Kinden,
Hulkede Kvinden,
Klaged sin Nød:
Ak, saa gav Slangen
Graad mig for Sangen,
Falskelig sød!

36 Gram er den Rene,
Tugt dog forene
Vil han med Trøst,
Sandhed og Naade,
Guddommens Gaade,
Løfter sin Røst:

37 Kvinden og Slangen
Kæmpe i Vangen,
Samt deres Æt!
Stikket i Hælen,
Saaret i Sjælen,
Læges ei let.

- 38 Kvinden maa græde,
Skal dog med Glæde
Skue sin Sæd;
Sønnen hin frakke
Træde paa Nakke
Slangen uræd!
- 39 |A:163| *Adam!* bedaaret,
Støvet du kaared,
Leed nu om Korn!
Med dig om Føden
Kæmpe til Døden
Tidsel og Torn!
- 40 Her voxer Livet,
Det var dig givet,
Evig dog mit!
Ud nu af Haven!
Slæb dig til Graven,
Med hvad er dit!
- 41 Huult lyder Sukket:
Haven er lukket,
Fjeld-Toppen Snee,
Afgrunden vinker,
Flammende blinker
Been-Radens Lee!

Patriarcherne.

- 1 |VU9:77|GSV2:24| *Kain* pløied rask i Vaar,
Tænkde paa det Næste,
Abel gik og vogted Faar,
Tænkde paa det Bedste!
- 2 Begge, takkende i Høst
Gud for Vinter-Føde,
Offrede med Lovsangs-Røst
Hver sin første Grøde!
- 3 |A:164| *Kain* offrede sin Neg,
Abel Dægge-Lammet!
Kains Tak var Tunge-Leg,

Abels Hjerte flammed!

4 | **GSV2:25** Herren saae af Himlen ned,
Straalen kyssed Lammet,
Kain blegned harm og vred,
Skulde rød sig skammet!

5 *Kain! Kain!* sagde Gud,
Hvi den mørke Mine?
Synd i Mørke ruges ud,
Dages brat til Pine!

6 Avind banker, vogt dig vel!
Er hun først derinde,
Hun er Dronning, du er Træl,
Faaer det bedsk at finde!

7 *Abel* gik og vogted Faar,
Skued Solen dale,
Kain gav ham Bane-Saar,
Under Venne-Tale!

8 *Kain! Kain!* sagde Gud,
Hvor er nu din Broder,
Du gik med paa Marken ud:
Sønnen af din Moder?

9 Skarnet svared: ei veed jeg,
Derpaa tør jeg sværge,
Hvorhen *Abel* drog sin Vei,
Var og ei hans Værge!

10 | **A:165** *Løgner!* sagde Herren god,
Udaad har du øvet,
Raaber ei din Broders Blod
Lydt til mig fra Støvet!

11 | **GSV2:26** Bandsat være Jorden nu,
For hun drak det Dyre!
Bandsat, frem for Jorden, du,
Fuleste Uhyre!

12 Hvor du pløier, Klinte groe
Meer end Byg og Hvede!
Trindt paa Jord om Sjæle-Ro

Du forgjæves lede!

- 13 Huh! det brænder mig som Ild,
Hvinede den Fule,
Fare maa jeg fra dig vild,
Hvor jeg mig kan skjule!
- 14 Uden Anger, uden Bod,
Kain gik til Grunde,
Flygtende fra Gud til *Nod*;
Han var af den Onde!
- 15 |VU9:78| *Abel* slummer sødt i Løn,
Gud ei glemmer Sine,
Haabets Lund er immer-grøn,
Der er ingen Pine!
- 16 Ei uddøer den Godes Æt,
Maa end tit den bløde,
Adam fik af Gud, i *Seth*,
Broder til den Døde!
- 17 |A:166| Ukrud yngler mest paa Jord,
Modnes først og falder:
|GSV2:27| Kains Slægt blev stærk og stor,
Stakket blev dens Alder!
- 18 Kain bygde sig en Stad,
Stort det skulde være,
Gjorde sig med Stene glad,
Mured paa sin Ære!
- 19 Verdens Børn kan Verden bedst
Føre sig til Nytte;
Seth, paa Jord en fremmed Gjæst,
Nøi'des med en Hytte!
- 20 *Lamech* var en *Kains* Søn,
Tog sig Koner tvende,
Gav vel Fader Morder-Løn,
Sang derom behænde!
- 21 Dræbte Ord han dødning-bleg
Læmped efter Klengen,
|VU9:79| Sønnen læmped Strænge-Leg

Efter Dødning-Sangen!

- 22 Spille-Manden *Jubal* hedde,
Tubal med sin Hammer
Blev den første Vaaben-Smed,
Tændte Krigens Flamme!
- 23 Broder-Par i Herre-Færd,
Nemt at ihukomme!
Om jer sjunge Spyd og Sværd,
Kvæde Lur og Tromme!
- 24 |A:167|Ikke saa om Sæd af *Seth*,
Folk i Fugle-Sale,
|GSV2:28|Om den stille Hyrde-Æt
Sjunge Nattergale!
- 25 Stolte Ting ei den opfandt,
Stævned efter Evne,
Ydmyghed dog Æren vandt
Kvindens Sæd at nævne!
- 26 Fremmed for al Høiheds-Leg,
Den Guds Børne-Stamme,
I sit mindste Skud dog steeg
Did hvor Stjerner bramme!
- 27 Yngst i Ætten *Enoch* blev,
Smagde dog ei Døden,
Livets Lyst ham sødt henrev,
Mindst fik han af Møden!
- 28 Himmelkjær han gik paa Jord,
God for Herrens Øie,
Drog saa op i Fugle-Spor,
Til Ham i det Høie.
- 29 |VU9:80|Brustne Øine læges brat
I de grønne Sale,
Derfor sødt om Sommer-Nat
Sjunge Nattergale!

Synd-Floden.

1 Naar Nat udvælder,
Fra sorten Sky,
Og Maanen kvælder,
|GSV2:29Til Morgen-Gry,
Mens Gode blunde,
Har travlt de Onde,
For Lyset skye!

2 Da voxer Vingen
Paa al Udyd!
Nu seer mig Ingen,
Det er dens Fryd,
Den har i Mørke
Sin Rod og Størke,
Sit Skryll og Skryd.

3 Dog i det Høie,
Der boer en Drot,
Med aabent Øie
For Ondt og Godt,
Og Lys, til Lykke,
Er uden Skygge
I Herrens Slot!

4 Han saae fra Himlen
Med Lynilds-Blik,
Paa Kæmpe-Vrimlen
Med Kains-Skik:
Trods Jordens Herre,
Fra Ondt til Værre,
De fremad gik!

5 **|A:169**Da falske Kvinder
For Diser gik,
Med Rosen-Kinder,
Og Tjørne-Blik,
Med runde Lemmer,
Og klingre Stemmer,
Og Skjøge-Nik!

6 **|GSV2:30**De Tryllerinder
Fra Kains Bye,

Som Sole blinder
De Hyrder blye,
Hvor de indtage,
Kun Domme-Dage
For Støvet grye!

7 Fra Gude-Sønner,
Som ei sig bør,
Da lyde Bønner
Til Trolde-Mø'r,
Da Jetter fødes,
Og Jorden ødes,
Og Fromhed døer!

8 |VU9:81| Fra Hytten stiger
Et Kæmpe-Kuld,
Som efterhiger
Kun Glands af Muld,
Gjør Bjerg af Dale,
Og tækker Sale
Med røden Guld!

9 |A:170| Med Nidings-Værker,
Mod Gud og Ret,
De Mindes-Mærker
Sig reise tæt,
Som bedst de mægte,
De Kuld uægte
Af Asa-Æt!

10 Men *Han* deroppe,
Hvis Skamler staae
Paa Bjerger-Toppe,
Og Skyer graa,
|GSV2:31| Han høres sværge:
Brat over Bjerger
Skal Bølger gaae!

11 Omsonst for Døve
Kun Ordet spaaer,
Dog vil Jeg tøve
I hundred Aar,
Og grandt dernede
Om Anger lede,
Til Timen slaaer!

- 12 Men, Kæmper bolde!
Hvad end I tro'r,
Ei har til Trolde
Jeg skabt min Jord,
Da, dybt begravet,
Den steg af Havet,
Alt paa mit Ord!
- 13 |A:171|Jeg før den sænker,
Med Blomst og Træ,
Fuldlavt da bænker
Jeg Folk og Fæ,
Kun Faa besinde,
Hvor Fugle finde
Da Kvist og Læ!
- 14 Dog, hør, du Gæve!
Min *Enochs* Søn!
Vil høit du svæve
Med mig i Løn,
Bygg lavt ved Bølge,
Til dig og Følge,
Mens Bøg er grøn!
- 15 |GSV2:32|Ja, skil med Egge
Nu Træ fra Bark,
Og bygg en Snekke,
Og kald den *Ark*,
Og digt den nøie,
Til rask at pløie
Min Vinter-Mark!
- 16 Mens Kæmper bukke,
Og Folk uddøe,
Mens Bjerge dukke
I dyben Sø,
Paa Stjerne-Strømme
Skal *Arken* svømme,
Som Verdens-Øe!
- 17 |A:172|Naar Jorden hærges,
Fra Øst til Vest,
Med dig skal bjerges,
Fuldmangen Gjæst,
Fra Bjerg og Dale,
I Bølge-Sale,

Paa Havets Hest!

- 18 |VU9:82 De Kæmper trygge,
Med spodske Smil,
Saae *Noah* bygge
Sin *Ark* med Iil,
Blandt Færreds-Snekker
En sær Tre-Dækker,
I Kæmpe-Stil!
- 19 Fuldbreed som Hvalen,
Men længer dog,
(Trehundred Alen)
Det var den Kaag,
|GSV2:33 Med Dør paa Boven,
Med Glug foroven,
Paa Kiste-Laag!
- 20 Ei længer tøve
I Skov, paa Mark,
Nu Lam og Løve,
Men gaae til Ark,
Med Kvæg og Hjorte,
Hvor ei mon skorte
Paa Straa og Bark!
- 21 |A:173 Med Nattergale,
Som aldrig før,
Med Spurv og Svale,
Fra Hald i Nør
Sig Ørne sanke,
Med Neb de banke
Paa Arke-Dør!
- 22 De randt saa fage,
Med Travlhed stor,
De Løbe-Dage,
Til selv ombord
Gik *Enochs* Frænde,
Med Sønner trende;
Farvel nu Jord!
- 23 De Kæmper trygge,
Trods Heltens Iil,
Blev ved at bygge

I Bjerger-Stil,
Mens Møer milde
Holdt Bryllups-Gilde
Med spodske Smil!

24 |**GSV2:34** Seer I, histoppe,
Nu seiler han
Paa Fjelde-Toppe,
Den fromme Mand!
Da rulled Torden,
Da revned Jorden,
Med Brag paa Stand!

25 |**A:174** Nu Himlens Sluser
Oplades brat,
Og Havet bruser
I bælgmørk Nat,
Og Roser blegne,
Og Kæmper segne,
Med Suk fuldmat!

26 Snart over Vandet,
I Morgen-Gry,
Der sees ei Andet,
End kulsort Sky,
Og Kæmpe-Kroppe,
Og Klippe-Toppe,
Og *Noahs* By!

27 Synd-Floden levner
Ei Plet af Land,
I Sky nu stævner
Den vilde Strand,
Ad steile Stræder,
Paa Klippe-Kjæder,
Som over Sand!

28 |**VU9:83** Saa leged Hvalen
Med Klipper graa,
At femten Alen
De under laae,
GSV2:35 Som høiest gro'de,
Og nødigst lode
Sig overgaae!

29 |**A:175** Vel mødt, i Strande,

Her over Sky;
Saa stærke Vande
Da kvad paa ny;
I firti Døgne,
Og alle søgne,
De blev saa krye!

30 De Smaa-Fisk glade,
Ved Sky fuldtæt,
Da hævned Skade
Paa Maagers Æt,
Ja fik i Tale,
Trods høie Sale,
Selv Ørne let!

31 Da Orme-Hæren,
Med Kuld paa Kuld,
Var stolt af Æren
At boe i Muld,
Da holdt de Gilde,
Saa høit de vilde,
Da fik de Huld!

32 Sig Kæmper høie,
I Konge-Dyb,
Da maatte bøie
For Madik-Tyv!
Da kunde fare,
Trods Hjort og Hare,
Det mindste Kryb!

33 |A:176|GSV2:36 Dog, under Dække,
En Verden tryg
Bar *Noahs* Snekke
Paa Bølgens Rygg,
Med Kæmpe-Gange,
Og bedre Sange
End Surr af Mygg!

34 *Der* otte Sjæle,
Trods Bølge-Brag,
Med Mund og Mæle,
Sad under Tag
Af Rør fuldgode,
Som randt af Rode
Den sjette Dag!

- 35 Ja, Borg hin prude,
Skjøndt bygt fuldsnart,
Som Gud gav Rude
Af Speil-Glas klart,
Og ingenlunde
Lod gaae tilgrunde,
Var vel forvart!
- 36 Af *Muld* kun bygget,
Den er dog bold,
Staaer overskygget
Af Herre-Skjold,
Er væn til Skue,
Paa Blomster-Tue,
Fra Old til Old!
- 37 |A:177| Med Seier-Værket,
Som evig gaaer,
Bag *Planke-Værket*,
Den stod et Aar,
|GSV2:1| Som Støv for Dommen,
Paa Afgrunds-Flommen,
Med bange Kaar!
- 38 |VU9:84| Trods brede Skygger,
Fra Mørkheds Land,
Den Borgs Indbygger
Paa vilden Strand,
I Glands dog sidder
Med Fugle-Kvidder
Om Konge-Stand!
- 39 For Drot ham kjender,
Trods bange Kaar,
Dog Ørn som Ænder,
Og Ulv som Faar,
Mens Natter-Galen
I Skygge-Salen
Hans Liv-Vers slaaer!
- 40 Og Gud forglemmer,
Paa Bølgen blaa,
Ei Lærke-Stemmer,
Ei Spurven graa,

End sige Muldet,
Hvor Himmel-Guldet
I Grube laae!

41 |A:178| Nei *Han* som stilled

I Mand paa Fod
Sit eget Billed
Med Kjød og Blod,
Drot af Guds Naade,
Han vilde raade
Paa Vaanden Bod!

42 |GSV2:38| Hør Vinden suser

Nu Dag og Nat,
Og Himlens Sluser
Sig lukker brat,
For Væld forneden,
For Bundløsheden
Er Pind og sat!

43 Sig Bølgen kaster,
Og segner mat,
Stor-Vragets Master
Nu dages brat,
Og Arken strander,
Og Verden lander
Paa *Ararat!*

44 Sin Glugg oplader,
Med stille Sind,
Den Folke-Fader
Paa Fjelde-Tind,
Vil Sandhed vide,
Slet ikke lide
Paa Hjerne-Spind!

45 |A:179| Val-Ravnen, skaaret

For Tunge-Baand,
Har Drotten kaaret,
Og sat paa Haand:
Vær snart paa Vinge
Mig Bud at bringe,
Om Jord har Vaand!

46 Sin Herre sviger
Dog sorten Ravn,

Med Flid undviger
Han Glugg og Stavn,
|GSV2:39|Rødsokket gynger
Paa Aadsel-Dynger
Han uden Savn!

47 Da randt i Sinde
Den Drot saa prud,
End var derinde
Det bedste Bud;
Mod Himmel-Buen
Da svang sig Duen
Af Gluggen ud!

48 |VU9:85|Snart savned Arken
Den Fugl saa spag,
Som søgde Marken,
Med Træ og Tag,
Paa Bjerger-Toppe,
Og Lig at hoppe
Var ei dens Sag!

49 |A:180|En Uge lænter
Den Drot saa prud,
Og sikkert venter
Han bedre Bud,
Med Turtel-Duen
Som svang mod Buen,
Af Glugg sig ud!

50 For Fugl i Lunde,
Og Mand i Bur,
Ens ingenlunde
Gaae Soel og Uhr,
Saa Dag for Due
Var kort paa Tue,
Men lang i Skur!

51 |GSV2:40|Med Aften-Svalen
I Soelbjergs-Lag,
Til Bølge-Salen,
Med Gopher-Tag,
Kom dog fra Lunde,
Med Nyt i Munde,
Den lange Dag!

52 Luk op foroven!
Her er et Brev,
Som Gud i Skoven
Om Vaaren skrev,
Af Kæmpe-Bogen
Til ham i Kaagen
Et Blad jeg rev!

53 |A:181|Saa Aften-Røden
I Arke-Stad
Om Efter-Grøden
Udraabde glad,
Da Fugl fra Lunde
Med Mai i Munde
Paa Gluggen sad!

54 Oliven-Bladet
Fra grønne Lund,
I Aande-Badet
Af Due-Mund,
Paa speilklar Skive!
Hvem kan beskrive
Den Aften-Stund!!!

N. F. S. Grundtvig.
